KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

BIULETYN

Z 20. posiedzenia
Rady Ochrony Pracy (IX kad.)
w dniu 27 kwietnia 2012 r.

Rada Ochrony Pracy (nr 20/IX kad.)

27 kwietnia 2012 r.

Rada Ochrony Pracy, obradująca pod przewodnictwem poseł **Izabeli Katarzyny Mrzygłockiej (PO)**, przewodniczącej Rady, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- **przyjęcie stanowisk Rady Ochrony Pracy w sprawach:**
  - **edukacji i szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,**
  - **oceny skuteczności prewencji wypadkowej prowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych,**
- **sprawy bieżące.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Męcina** sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, **Małgorzata Kwiatkowska** zastępca głównego inspektora pracy.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Mierosławska, Joanna Mazurkiewicz-Kulka** – z sekretariatu Rady w Biurze Prawnym i Spraw Pracowniczych.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Otwieram posiedzenie Rady Ochrony Pracy. Witam zastępcę głównego inspektora pracy panią Małgorzatę Kwiatkowską. Witam członków Rady oraz zaproszonych gości.

Chciałabym również powitać w naszym gronie panią poseł Zofię Popiołek. Pani poseł została powołana przez panią marszałek Ewę Kopacz na członka Rady Ochrony Pracy IX kadencji. Serdecznie gratuluję. Mam nadzieję, że pani poseł będzie się z nami dobrze pracowało. Pani poseł należy do Ruchu Palikota.

(Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy wręcza akt powołania pani poseł Zofii Popiołek)

Chciałabym również poinformować, że pani marszałek powołała do składy Rady panią senator Annę Teresę Aksamit. Pani senator nie uczestniczy w dzisiejszym posiedzeniu.

Informuję, że pan poseł Mirosław Pawlak został powołany na sekretarza Rady Ochrony Pracy IX kadencji. Zapraszam pana posła do stołu prezydialnego.

(Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy wręcza panu posłowi Mirosławowi Pawlakowi akt powołania)

Chciałabym poinformować, że prezydium Rady Ochrony Pracy powierzyło panu posłowi Krzysztofowi Gadowskiemu funkcję przewodniczącego Zespołu ds. Skarg w związku z powołaniem na stanowisko sekretarza Rady dotychczasowego przewodniczącego Zespołu. Gratulujemy. Wiemy, że pan poseł będzie bardzo dobrze prowadził ten zespół.

Ostatnia informacja – wkrótce nasze grono opuści pan prof. Jacek Męcina. Pan prof. Męcina został powołany na stanowisko sekretarza stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Zatem nie będzie mógł brać udziału w pracach Rady. W imieniu Rady chciałabym serdecznie podziękować panu prof. Męcinie za dotychczasową pracę.

(Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy wręcza kwiaty panu prof. Jackowi Męcinie).

Członek Rady Ochrony Pracy Jacek Męcina:

Po ogromnym wysiłku związanym z przygotowywaniem rozprawy habilitacyjnej, którą obroniłem pod koniec ubiegłego roku, zdecydowałem się na przyjęcie misji związanej z uczestnictwem w pracach MPiPS. Objąłem stanowisko sekretarza stanu w tym resorcie. Będę zajmował się problematyką pracy.

Współpraca z państwem była dla mnie bardzo głębokim i intensywnym doświadczeniem zarówno merytorycznym, jak i ludzkim. Serdecznie dziękuję. Myślę, że będziemy nadal spotykać się, choć w innej formule. Liczę na dalszą współpracę.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Dziękujemy za współpracę. Gratulujemy panu ministrowi.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje: pkt 1 – przyjęcie stanowisk Rady Ochrony Pracy w sprawach: edukacji i szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz oceny skuteczności prewencji wypadkowej prowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, pkt 2 – sprawy bieżące.

Kto jest za przyjęciem proponowanego porządku dziennego? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Pkt 1 – przyjęcie stanowiska Rady Ochrony Pracy w sprawie edukacji i szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Proszę pana dr Andrzeja Paszkiewicza przewodniczącego Zespołu ds. Nauki, Edukacji i Promocji oraz Współpracy z Partnerami Społecznymi o przedstawienie projektu stanowiska.

Członek Rady Ochrony Pracy Andrzej Paszkiewicz:

Projekt stanowiska został opracowany na dwóch kolejnych posiedzeniach Zespołu ds. Nauki, Edukacji i Promocji oraz Współpracy z Partnerami Społecznymi. Na posiedzeniu w dniu 13 marca br. omówiliśmy materiał nadesłany przez Stowarzyszenie Promocji Bezpieczeństwa Pracy w Tarnobrzegu. Natomiast na posiedzeniu w dniu 12 kwietnia br. omówiliśmy całościowy projekt stanowiska. Na oba posiedzenia Zespołu zostali zaproszeni wszyscy członkowie Rady. Prosiliśmy również o przesłanie propozycji uwag i zmian drogą elektroniczną. Na posiedzeniu w dniu 12 kwietnia br. były rozpatrywane dwie uwagi nadesłane drogą elektroniczną. Pani Renata Górna przysłała uwagę o charakterze językowym, natomiast pan Marek Nościusz propozycję skreślenia wyrazu „samokształcenia" ze str. 27 załącznika. Uznano, że skreślenie tego wyrazu byłoby niecelowe, bo mogłoby mieć lobbingowy charakter.

Projekt stanowiska przyjęty przez Zespół składa się z czterech części. W pierwszej wymienione są materiały rozpatrywane na posiedzeniu Rady Ochrony Pracy. W drugiej części został przywołany materiał nadesłany przez Stowarzyszenie Promocji Bezpieczeństwa Pracy w Tarnobrzegu, a także przegląd stanowisk Rady Ochrony Pracy przyjmowanych w latach 2003–2009 dotyczących szkoleń i edukacji w zakresie bhp w różnych sektorach gospodarki.

Na podstawie wyżej wymienionych materiałów przyjęto ustalenie przyczyn złego funkcjonowania edukacji i szkoleń w zakresie szeroko rozumianej kultury bezpieczeństwa. Odczytam je: „Jednym z powodów utrzymującej się dużej wypadkowości przy pracy (w tym w skali roku ok. 500 ofiar śmiertelnych) jest nadal niezadowalający poziom nauczania w szkołach i uczelniach oraz szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników w różnych sektorach gospodarki,

– istotną przyczyną złego stanu szkolenia jest brak nadzoru merytorycznego nad jakością szkoleń prowadzonych przez szkoleniowe jednostki organizacyjne, szczególnie te spoza systemu oświaty,

– niezbędnym jest, aby każda jednostka szkoleniowa w celu realizacji szkolenia na właściwym poziomie posiadała m.in. zbiory przepisów, literaturę fachową dotyczącą szeroko rozumianej kultury bezpieczeństwa, taką jak podręczniki, czasopisma specjalistyczne, filmy, środki audiowizualne, programy komputerowe itp.,

– znaczącą przyczyną złego stanu szkolenia jest brak obowiązujących kryteriów oceny kompetencji wykładowców".

Trzecia część projektu stanowiska zawiera wnioski, które należy zrealizować w celu uzyskania znacznie lepszych wyników edukacji i szkoleń w zakresie kultury bezpieczeństwa. Oczytam je: „1. Precyzyjne określenie, jakie efekty kształcenia muszą być osiągnięte w wyniku realizacji programu studiów podyplomowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Niezbędne jest także szczegółowe określenie minimalnego zakresu tematycznego oraz czasu realizacji programu studiów, a także zasad, trybu i miejsca organizacji takich studiów.

2. Stałe monitorowanie przez resorty nadzorujące i okresowe informowanie Rady Ochrony Pracy o stanie podstawowej edukacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w systemie oświaty szkolnej i akademickiej. Niezbędne jest także stałe motywowanie i wspieranie kadry kierowniczej szkół i uczelni w realizacji tego zadania.

3. Wprowadzenie w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej ogólnopolskiego rejestru jednostek edukacyjnych prowadzących szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

4. Określenie poziomu spełniania minimalnych wymagań kwalifikacyjnych dla wykładowców problematyki z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Propozycja ta wymaga wprowadzenia zmian w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

5. Zapewnienie w programach obowiązkowych szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy przygotowania kadry kierowniczej przedsiębiorstw i instytucji do prawidłowego przeprowadzania szkoleń stanowiskowych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

6. Wprowadzenie niezbędnych zmian w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (stanowiący załącznik do stanowiska Rady).

7. Wystąpić z apelem do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie systematycznego uwzględniania w programach radiowych i telewizyjnych problematyki ochrony zdrowia i życia w środowiskach pracy, nauki i wypoczynku, zgodnie z ustawową misją publicznych, elektronicznych środków przekazu, w tym również w zakresie oddziaływania na elektroniczne media komercyjne".

Po tych wnioskach następuje podsumowanie: „Podjęcie realizacji wymienionych wniosków ułatwi zarówno organizatorom, jak i pracodawcom, współpracę z ośrodkami szkoleniowymi i kompetentnymi wykładowcami, a także wpłynie na niezbędne podniesienie kultury bezpieczeństwa".

Czwarta część projektu stanowiska zawiera wykaz instytucji, które otrzymują je do realizacji i do wiadomości, a także nazwisko koordynatora.

W imieniu Zespołu ds. Nauki, Edukacji i Promocji oraz Współpracy z Partnerami Społecznymi wnoszę o przyjęcie stanowiska w proponowanym brzmieniu.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Dziękuję za przedstawienie projektu stanowiska. Czy ktoś z państwa chciałby zgłosić propozycje zmian? Pani Bożena Borys-Szopa, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Bożena Borys-Szopa:

Choroba uniemożliwiła mi udział w pracach nad projektem stanowiska. Proponuję w pkt 7 zastąpienie wyrazu „wystąpić" wyrazem „wystąpienie". Jeżeli bowiem pisze się, że Rada Ochrony Pracy uznaje za celowe i następnie wymienia się w pkt 1 precyzyjne określenie..., w pkt 2 – stałe monitorowanie..., w pkt 3 – wprowadzenie..., w pkt 4 – określenie..., w pkt 5 – zapewnienie..., w pkt 6 – wprowadzenie..., to w pkt 7 powinno być „wystąpienie" a nie „wystąpić".

Natomiast odradzam przyjęcie załącznika do stanowiska. Jest to bowiem jedna z wielu propozycji w tej sprawie. Jej autorem jest jedno ze stowarzyszeń. Zdaję sobie sprawę, że będzie wiele tego rodzaju projektów. Przyjęcie jednego z nich jako propozycji Rady Ochrony Pracy nie tylko zwiąże nam ręce, bo będziemy musieli go bronić, ale przede wszystkim stawia nas w niezręcznej sytuacji. Może powstać podejrzenie, że jedno ze stowarzyszeń jest lobbowane przez Radę Ochrony Pracy. Nie odnoszę się do merytorycznej treści załącznika.

Zwracam uwagę, że Rada Ochrony Pracy nigdy nie przygotowywała gotowych projektów rozporządzeń. Rada jedynie opiniowała takie projekty. W pkt 6 Rada proponuje wprowadzenie zmian w rozporządzeniu dotyczącym ramowego programu szkolenia. Ten punkt jest zasadny. Natomiast przestrzegałabym przed możliwością narażenia Rady na niezręczność, bowiem może się zdarzyć, iż ministerstwo prześle nam do zaopiniowania swój projekt, który nie będzie zbieżny z zaproponowanym dzisiaj. Wówczas będziemy mieli związane ręce.

Myślę, że w trybie roboczym możemy przedstawić ten projekt ministerstwu, ale nie jako załącznik do stanowiska Rady.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Rozumiem, że pani minister wnosi o skreślenie z pkt 6 wyrazów zapisanych w nawiasie.

Członek Rady Ochrony Pracy Bożena Borys-Szopa:

I w pkt 7 zastąpienie wyrazu „wystąpić” wyrazem „wystąpienie”. Ta forma koreluje z wcześniejszymi punktami.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

W drugim akapicie powołujemy się na ten dokument.

Członek Rady Ochrony Pracy Bożena Borys-Szopa:

Zapoznaliśmy się z nim.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Zatem w tym akapicie nie wprowadzamy zmian. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zgłosić propozycje zmian?

Członek Rady Ochrony Pracy Jan Rulewski:

Drugie zdanie w pkt 2 brzmi: „Niezbędne jest także stałe motywowanie i wspieranie kadry kierowniczej szkół i uczelni w realizacji tego zadania”. Nie mogę sobie tego wyobrazić. Nie ma możliwości oddziaływania na kadrę kierowniczą uczelni. W jaki sposób? Premią?

Na str. 1 projektu stanowiska w drugim akapicie po wyrazie „oraz” wyraz „szkolenia” zastąpić wyrazem „szkoleń” – „szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników w różnych sektorach gospodarki”.

Następne zdanie brzmi: „istotną przyczyną złego stanu szkolenia jest brak nadzoru merytorycznego nad jakością szkoleń prowadzonych przez szkoleniowe jednostki organizacyjne, szczególnie te spoza systemu oświaty”. Proponuję następującą zmianę po wyrazie „nad” dodać wyraz „ich” – „brak nadzoru merytorycznego nad ich jakością”, następnie skreślić wyraz „szkoleń” oraz wyraz „te”.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Czy pan dr Andrzej Paszkiewicz chciałby odnieść się do zgłoszonych wniosków?

Członek Rady Ochrony Pracy Andrzej Paszkiewicz:

Projekt stanowiska – o czym wspomniałem – był dyskutowany na dwóch kolejnych posiedzeniach Zespołu ds. Nauki, Edukacji, Promocji oraz Współpracy z Partnerami Społecznymi. Była możliwość nadsyłania uwag drogą elektroniczną. Okazuje się jednak, że dyskusji nigdy za wiele, stąd nowe propozycje.

Wydaje się, że wniosek pani minister Borys-Szopy nie zmienia istoty rzeczy. Można skreślić nawias w pkt 6, aczkolwiek należy spodziewać się, że taki załącznik do stanowiska Rady znacznie ułatwi prace w resorcie.

Można również przyjąć poprawkę pani Borys-Szopy do pkt 7, polegającą na zastąpieniu wyrazu „wystąpić” wyrazem „wystąpienie”. W pierwszej wersji projektu stanowiska było „wystąpienie”. W trakcie posiedzenia Zespołu zaproponowano zmianę na „wystąpić”. Powracamy do pierwotnej redakcji.

Jeżeli chodzi o uwagi pana senatora do zdania drugiego w pkt 2, to chciałbym wyjaśnić, że zawsze są różne możliwości motywowania. Dlatego na posiedzeniu Zespołu zgłoszono propozycję umieszczenia w tym punkcie drugiego zdania w brzmieniu: „Niezbędne jest także stałe motywowanie i wspieranie kadry kierowniczej szkół i uczelni w realizacji tego zadania”. Realizacja tego wniosku zależy od danej uczelni.

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Wydaje się, że uwaga pani minister Borys-Szopy jest bardzo trafna. Nie ma przeszkód, aby ten materiał został przekazany do resortu pracy i polityki społecznej lub do Rady Ochrony Pracy. Natomiast, gdy otrzyma rekomendację Rady, to zmienia swój charakter. Ministerstwo może przyjąć, że jest to dokument Rady.

Stowarzyszenie Promocji Bezpiecznej Pracy w Tarnobrzegu może bezpośrednio przekazać ten materiał ministerstwu. Rada również może przekazać ten dokument, ale nie jako załącznik do stanowiska, bo wówczas nabiera on cech dokumentu formalnego Rady i ma nieco lobbystyczny charakter.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Pani Borys-Szopa zgłosiła wniosek, który zostanie poddany pod głosowanie.

Przechodzimy do głosowania. Jako pierwszy został zgłoszony wniosek o skreślenie w pkt 6 nawiasu zawierającego sformułowanie „stanowiący załącznik do stanowiska Rady". Kto jest za skreśleniem nawiasu zawierającego wymienione wyrazy? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Stwierdzam, że Rada przyjęła poprawkę przy 22 głosach za, braku przeciwnych i 2 wstrzymujących.

Przystępujemy teraz do głosowania nad poprawkami zgłoszonymi przez pana senatora Rulewskiego.

Członek Rady Ochrony Pracy Michał Chałoński:

Na str. 1 w drugim akapicie jest zdanie w brzmieniu „istotną przyczyną złego stanu szkolenia jest brak nadzoru merytorycznego...". Czy chodzi o zastąpienie wyrazu „szkolenia" wyrazem „szkoleń"?

Członek Rady Ochrony Pracy Jan Rulewski:

To zastąpienie dotyczy poprzedniego zdania. Natomiast w przypadku tego zdania chodzi o dodanie wyrazu „ich" przed wyrazem „jakością" oraz skreślenie wyrazów „szkoleń" i „te".

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Kto jest za przyjęciem propozycji pana senatora Rulewskiego? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła propozycje pana senatora Rulewskiego.

Pani Borys-Szopa wnosi o zastąpienie w pkt 7 wyrazu „wystąpić" wyrazem „wystąpienie". Kto jest za przyjęciem tego wniosku? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła ten wniosek.

Rozumiem, że nie zgłoszono wniosku dotyczącego pkt 2. Było to tylko zwrócenie uwagi.

Przechodzimy do głosowania nad całością stanowiska. Kto jest za przyjęciem stanowiska w brzmieniu proponowanym w projekcie wraz z przyjętymi wcześniej poprawkami? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła stanowisko w sprawie edukacji i szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Przechodzimy do projektu stanowiska w sprawie zmian w ustawie od wypadków i chorób zawodowych w zakresie prewencji wypadkowej prowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Proszę panią prof. Danutę Koradecką o przedstawienie projektu stanowiska.

Zastępca przewodniczącej Rady Ochrony Pracy, dyrektor Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego prof. Danuta Koradecka:

Na ostatnim posiedzeniu ustaliliśmy, że projekt stanowiska zostanie przygotowany przez przewodniczących zespołów problemowych. Odbyło się spotkanie przewodniczących. Opracowano projekt stanowiska i przekazano członkom Rady. Tematyka jest wspólna dla wszystkich zespołów, zatem takie rozwiązanie wydawało się logiczne. Jednocześnie wystąpiła pewna presja czasowa związana z przygotowaniem nowej ustawy.

Problemem prewencji wypadkowej prowadzonej przez ZUS Rada zajmowała się od lat. Ostatnie stanowiska datowane są na 7 lipca 2009 r. i 19 października 2010 r. Zostały skierowane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Podkreślono w nich potrzebę znacząco większego zaangażowania funduszu ubezpieczenia wypadkowego w prewencję wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Niestety, te stanowiska nie odniosły skutku. Z funduszu prewencji, który jako jedyny

ma nadwyżkę w wysokości ok. 1 mld zł, na prewencję wypadkową kierowano od 3,5 do 6,2 mln zł. Nakłady na prewencję wypadkową – zgodnie z ustawą – mogą wynosić do 1%, a faktycznie wynosiły od 0,01% do 0,05% przychodów ze składek pracodawców na ubezpieczenie wypadkowe. Równolegle wydatki FUS, obejmujące koszty bezpośrednie wypadków przy pracy i chorób zawodowych, wzrosły z 4,25 mld zł w 2003 r. do 6,05 mld zł w 2011 r. Koszty pośrednie, których nie liczy ZUS, w tym koszty leczenia i rehabilitacji, koszty społeczne, szacowane metodą przyjętą przez Międzynarodową Organizację Pracy i Eurostat są 4-krotnie wyższe, co w Polsce stanowiło ok. 20 mld zł.

Należy podkreślić, że skutecznie prowadzone działania prewencyjne oznaczają nie tylko mniejsze wydatki dla instytucji ubezpieczeniowych, lecz także skutkują zmniejszeniem kosztów ponoszonych przez budżet państwa – w tym Narodowy Fundusz Zdrowia, pracodawców oraz pracowników poszkodowanych w wyniku wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Ponadto, wydłużenie okresu aktywności zawodowej wymaga stworzenia odpowiednich warunków pracy, co nie jest możliwe bez zintensyfikowania działań prewencyjnych, także Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W szczególności Rada zwraca uwagę, iż:

• w latach 2000–2010 wskaźnik liczby wypadków przy pracy na 1000 zatrudnionych w Polsce nie uległ zmniejszeniu, podczas gdy w Niemczech zmalał o ponad 33%, a we Francji o ponad 18%; równocześnie w tych krajach nakłady na prewencję wypadkową są wielokrotnie większe: w 2010 r. wydatki ZUS na prewencję w przeliczeniu na jednego ubezpieczonego wyniosły ok. 0,07 euro, podczas gdy w Niemczech – ok. 25 euro, a we Francji – ok. 21 euro;

• ponad 50% wypadków przy pracy rejestrowanych w Polsce dotyczy osób w wieku od 20 do 39 lat, wyłączając je z rynku pracy;

• warunki pracy spełniające wymagania bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wpływają istotnie na możliwość wykonywania pracy, szczególnie wraz z wiekiem.

Biorąc powyższe pod uwagę Rada ponownie wnosi o pilną nowelizację ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, z uwzględnieniem potrzeby:

• określenia minimalnych wydatków na prewencję wypadkową w 2013 r. na 0,5%, z osiągnięciem 1% do 2015 r. (Zwracam uwagę, że określamy tutaj dolną granicę. W ustawie określona jest tylko górna granica – do 1%);

• dofinansowania działań związanych z prewencją wypadkową w przedsiębiorstwach o ustalonej kategorii ryzyka ubezpieczeniowego powyżej 6, w tym szczególnie w małych i średnich przedsiębiorstwach;

• ugruntowania w świadomości społecznej istoty i wagi zagadnień związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy przez upowszechnianie tej problematyki za pośrednictwem mediów, w tym szczególnie telewizji i radia w ramach ich misji publicznej;

• wprowadzenia zasad umożliwiających realizację zadań z zakresu prewencji wypadkowej w ramach 3-letnich programów działań prewencyjnych ZUS.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Dziękuję za przedstawienie projektu stanowiska. Należałoby jeszcze podać koordynatora oraz wymienić instytucje, które otrzymują stanowisko do realizacji i do wiadomości. Myślę, że nie będzie problemu z uzupełnieniem.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zgłosić uwagi? Pan senator Rulewski, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Jan Rulewski:

Uważam, że przedłożony projekt jest konkretny i czytelny. Prosiłbym jednak o rozważnie wprowadzenia jednej poprawki merytorycznej i jednej poprawki precyzującej.

W ostatnim akapicie pisze się „określenia minimalnych wydatków na prewencję wypadkową w 2013 r. na 0,5%". Należałoby doprecyzować „0,5% wysokości rocznego funduszu wypadkowego czy przychodów ze składek pracodawców na ubezpieczenie wypadkowe". Następnie proponuję skreślenie wyrazów „z osiągnięciem". Sformułowanie „z osiągnięciem do 1% w 2015 r." może oznaczać, że Rada chce osiągnąć minimalny

poziom wydatków na prewencję 0,5% w 2013 r. z osiągnięciem 1% w 2015 r. A to jest wbrew temu, co powiedziała pani profesor, iż minimum stanowi 1%. Dlatego proponuję skreślić wyrazy „z osiągnięciem”.

Merytoryczna poprawka dotyczy dopisania jednego postulatu. Projekt stanowiska posługuje się minimalnymi wartościami, zatem dyskusyjna może być kwestia minimum czy więcej, a jeśli więcej – to ile. Myślę, że właściwe byłoby dopisanie „po zasięgnięciu opinii Rady Ochrony Pracy”. Zwracam uwagę, że z ustawy wynika, iż Rada Ochrony Pracy jest organem nadzoru nad warunkami pracy w Polsce. Nie ma zatem żadnych przeszkód, aby przy określaniu tego wskaźnika wykorzystano opinię Rady. Czyli poprawka brzmiałaby: „po uwzględnieniu potrzeby zasięgnięcia opinii Rady Ochrony Pracy”.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Pan Michał Chałoński, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Michał Chałoński:

Nie zgadzam się z propozycją pana senatora Rulewskiego dotyczącą określenia minimalnych wydatków na prewencję wypadkową w 2013 r. na 0,5%, z osiągnięciem 1% do 2015 r. Zapis w projekcie stanowiska ma sens. Przypominam, że w ustawie jest mowa o 1%. Dlatego nie możemy marzyć, iż będzie 5% czy 10%. Ponadto, jeżeli w projekcie stanowiska mówi się, „z osiągnięciem 1% do 2015 r.”, to sformułowanie to precyzuje okres dochodzenia do poziomu 1%.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń. Udzielam głosu pani prof. Danucie Koradeckiej.

Zastępca przewodniczącej Rady Ochrony Pracy, dyrektor CIOP-PIB prof. Danuta Koradecka:

Dziękuję za uwagi wszystkim państwu, a także panu senatorowi, który miał zawsze duży wkład w reanimowanie tego martwego funduszu.

Jeżeli chodzi o doprecyzowanie, to można zapisać „0,5% przychodów ze składek pracodawców na ubezpieczenie od wypadków przy pracy i chorób zawodowych” i dalej „z osiągnięciem co najmniej 1% do 2015 r.”. To sformułowanie ma wprawdzie charakter życzeniowy, bo – jak słusznie – zauważył pan Michał Chałoński ustawa mówi do 1%. Uważam, że bardzo elegancko podchodzimy do tej kwestii. Akceptujemy poziom do 1%, ale chcielibyśmy znać dolne granice, aby to nie były nieadekwatne kwoty, bo wtedy trudno mówić o jakichkolwiek efektach prewencji.

Chciałabym zwrócić uwagę, że nowa ustawa zawiera podobny przepis, lecz w nieco dłuższym horyzoncie czasowym. Nasz postulat jest podtrzymaniem wniosków z 2009 r. i 2010 r.

Proponuję zatem doprecyzowanie „0,5% przychodów ze składek pracodawców na ubezpieczenie od wypadków przy pracy i chorób zawodowych”. Natomiast pozostawiłabym sformułowanie „z osiągnięciem 1% do 2015 r.”.

Członek Rady Ochrony Pracy Jan Rulewski:

Usiłuję wczuć się w intencje pani profesor – czy chodzi o 0,5% do 1% jako stawki minimalne, czy też od 0,5% w 2013 r. do maksimum 1% w 2015 r.?

Zastępca przewodniczącej Rady Ochrony Pracy, dyrektor CIOP-PIB prof. Danuta Koradecka:

W Niemczech na prewencję wypadkową przeznaczone jest 8%, we Francji – 9%. Zatem 1%, to zawsze będzie bardzo skromnie. Oczywiście, trudno porównywać się z tymi potęgami. Dlatego sformułowanie „co najmniej 1%” oznaczałoby, iż ten poziom jest minimum w sytuacji, w której jesteśmy.

Członek Rady Ochrony Pracy Jan Rulewski:

Podtrzymuję poprawkę – „co najmniej 1%”.

Członek Rady Ochrony Pracy Elżbieta Rafalska:

Myślę, że ważniejszą od stylistki będzie wola polityczna dokonania zmian. Chciałabym jednak zwrócić uwagę, że występujemy z naszym stanowiskiem w sprzyjającym klimacie. Trwa debata emerytalna, w której przewijają się te wątki. Myślę, że dobrą okazją do prezentacji naszego stanowiska będą prace Komisji Nadzwyczajnej. Nie wyobrażam sobie, żeby nie uczestniczyła w nich pani prof. Koradecka. Jeżeli wiek emerytalny zostanie wydłużony, to znaczenie i ranga naszego stanowiska niezwykle wzrasta. To wszystko jest policzalne. Lepiej wydać na profilaktykę niż później ponosić znacznie większe koszty związane z wypadkami, chorobami zawodowymi czy wcześniejszymi emeryturami.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Dokładnie taka jest nasza intencja. Chodzi o zwrócenie uwagi na ważne znaczenie kwestii bezpieczeństwa. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Pan prezes Marek Walczak, proszę.

Członek Rady Ochrony Pracy Marek Walczak:

Jestem pod wrażeniem porównania 0,07 euro przeznaczonych na prewencję na jednego ubezpieczonego w Polsce z 25 euro w Niemczech. To porównanie musi przemawiać do wyobraźni. Z podanych danych można wyliczyć, że maksymalnie zbliżymy się do 3,5 euro. Sądzę, że w punkcie, który mówi o wzroście wydatków na prewencję z 0,5% do 1% można by podać w nawiasie informację, że w rzeczywistości nie chodzi o olbrzymie kwoty, bo i tak 10-krotnie mniejsze niż na Zachodzie. Może to bardziej przemawiałoby do wyobraźni.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Zgłoszono propozycję poprawki. Proszę panią prof. Koradecką o jej przedstawienie.

Zastępca przewodniczącej Rady Ochrony Pracy, dyrektor CIOP-PIB prof. Danuta Koradecka:

Odczytam to zdanie z uwzględnieniem poprawki. Oto jego brzmienie: „określenia minimalnych wydatków na prewencję wypadkową w 2013 r. na 0,5% przychodów ze składek pracodawców na ubezpieczenie od wypadków i chorób zawodowych, z osiągnięciem co najmniej 1% do 2015 r.”.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła poprawkę. Czy są inne poprawki?

Członek Rady Ochrony Pracy Jan Rulewski:

Proszę o dodanie punktu przewidującego opiniowanie tej wartości przez naczelny organ nadzoru nad warunkami pracy, jest tu ona zapisana jako minimalna. Chodzi o to, aby zapobiec pokusie, że zawsze pozostanie minimalną, co zdarzyło się w ciągu minionych lat, z wyjątkiem jednego roku.

Zastępca przewodniczącej Rady Ochrony Pracy, dyrektor CIOP-PIB prof. Danuta Koradecka:

Proponowana poprawka podoba mi się, ale nie dostrzegam mocy prawnej, na podstawie której Rada miałaby o tym decydować. Możemy jedynie wspierać czy opiniować pewne rozwiązania.

Członek Rady Ochrony Pracy Jan Rulewski:

Możemy w każdej chwili wystąpić z opinią, ale zgłosiłem propozycję ustawową. Jej wykorzystanie w ustawodawstwie spowoduje, że twórca budżetu – rząd będzie zobowiązany do zasięgnięcia tej opinii.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Rozumiem. Wydaje mi się jednak, że zapis zawarty w projekcie stanowiska zawiera to, co chcieliśmy osiągnąć. Przechodzimy do głosowania nad propozycją dopisania

dodatkowego punktu. Kto jest za przyjęciem tej propozycji? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Stwierdzam, że Rada odrzuciła tę propozycję, przy 4 głosach za, 6 przeciwnych i 13 wstrzymujących. Musimy dodać jeszcze rozdzielnik.

Zastępca przewodniczącej Rady Ochrony Pracy, dyrektor CIOP-PIB prof. Danuta Koradecka:

Do realizacji otrzymują: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Do wiadomości otrzymują: marszałek Sejmu, sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, senacka Komisja Rodziny i Polityki Społecznej, Państwowa Inspekcja Pracy oraz partnerzy społeczni.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Czy jest zgoda na przyjęcie proponowanego rozdzielnika? Nie słyszę sprzeciwu.

Stwierdzam, że Rada przyjęła rozdzielnik do projektu stanowiska.

Przechodzimy do głosowania nad całością stanowiska. Kto jest za przyjęciem stanowiska w proponowanym brzmieniu wraz z wcześniej przyjętymi poprawkami? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?

Stwierdzam, że Rada jednogłośnie przyjęła stanowisko w sprawie zmian w ustawie o ubezpieczeniu od wypadków i chorób zawodowych w zakresie prewencji wypadkowej prowadzonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Przechodzimy do spraw bieżących. Informuję, że następne posiedzenie Rady odbędzie się w jutro, tj. 28 kwietnia br. Będzie to uroczysta sesja Rady Ochrony Pracy upamiętniająca Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy. Temat – „Programy poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy w budownictwie oraz ich realizacja". Uroczystość odbędzie się tradycyjnie w Sali Kolumnowej Sejmu. Rozpocznie się o godz. 11:00.

Kolejne posiedzenie Rady odbędzie się 22 maja br. Tematem posiedzenia będą „Problemy bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach i uczelniach". Materiały przygotują: Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Państwowa Inspekcja Sanitarna i Państwowa Inspekcja Pracy.

Informuję, że posiedzenie Zespołu ds. Skarg odbędzie się 10 maja br. o godz. 13:00 w sekretariacie Rady.

Do Rady Ochrony Pracy wpłynęła informacja Głównego Inspektoratu Pracy o uruchomieniu tegorocznej edycji nagrody głównego inspektora pracy im. Haliny Krahelskiej. Nagrodę przyznaje główny inspektor pracy z własnej inicjatywy lub na wniosek m.in. Rady Ochrony Pracy. Zatem proszę o zgłaszanie propozycji kandydatur do tej nagrody w terminie do 31 maja br.

W dniach 24-26 kwietnia br. w Poznaniu odbyły się Międzynarodowe Targi Ochrony Pracy, Pożarnictwa i Ratownictwa SAWO, w których udział wzięli członkowie Rady.

Czy ktoś z państwa uczestniczących w tym wydarzeniu chciałby zabrać głos?

Zastępca przewodniczącej Rady Ochrony Pracy, dyrektor CIOP-PIB prof. Danuta Koradecka:

Międzynarodowe Targi Ochrony Pracy, Pożarnictwa i Ratownictwa SAWO tradycyjnie odbywają się co dwa lata na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. W bieżącym roku było więcej – o prawie 30% – wystawców niż w latach poprzednich, co dowodzi, że ta problematyka budzi coraz większe zainteresowanie. Może to również spowodować większy odbiór rynkowy tych wyrobów.

Były imponujące stanowiska Straży Pożarnej, pokazy gaszenia. Prezentowano znakomite rozwiązania techniczne. Uczestniczyło bardzo dużo – więcej niż w latach poprzednich – firm zagranicznych.

Zorganizowano również imprezy towarzyszące – konferencje. Państwowa Inspekcja Pracy przedstawiła bardzo interesującą konferencję w trakcie otwarcia targów. Następnego dnia odbyła się konferencja Centralnego Instytutu Ochrony Pracy. Jej pierwsza część dotyczyła partnerstwa dla prewencji – kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy w Bilbao, druga – bezpieczeństwa chemicznego w związku z rozporządzeniem REACH i nowymi wymaganiami dla producentów i dystrybutorów środków chemicznych.

Interesujące stanowiska prezentowały też Państwowa Inspekcja Pracy oraz Urząd Dozoru Technicznego.

Na naszym stanowisku prezentowaliśmy m.in. filmy z zakresu poprawy warunków pracy.

Zainteresowanie imprezą było takie, iż momentami sala nie mogła pomieścić osób oglądających.

W targach uczestniczyli również eksperci z zakresu bezpieczeństwa, którzy funkcjonują w terenie. Na bieżąco udzielali informacji zainteresowanym.

Może warto zastanowić się nad koncepcją tych targów za dwa lata, tak aby jeszcze nowocześniej zaprezentować tę problematykę.

Członek Rady Ochrony Pracy Jan Rulewski:

Chciałbym zwrócić uwagę na udział w tym wydarzeniu członka Rady Ochrony Pracy pana Marka Nościusza. Z jego inicjatywy odbyło się interesujące spotkanie członków Rady z inspektorami pracy.

Prezentowano ciekawe – niektóre aż trudno wyobrażalne – rozwiązania techniczne. Zauważyłem – co może być miarą zainteresowania targami – mniej oglądających, a więcej rozmawiających kontrahentów z oferentami. Słyszałem również rozmowę szefowej CIOP z brygadierem Straży Pożarnej na temat kontraktu dotyczącego szkolenia w Straży Pożarnej.

Przewodnicząca Rady Ochrony Pracy Izabela Katarzyna Mrzygłocka:

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w sprawach różnych? Nie słyszę zgłoszeń. Wyczerpaliśmy porządek dzienny.

Zamykam posiedzenie Rady Ochrony Pracy.

m.k.